

Universiteit Gent
Bachelor in de sociologie
(academisch gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	14
5.4	Voorzieningen	15
5.5	Interne kwaliteitszorg	16
5.6	Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 17 december 2008 heeft Universiteit Gent (UGent) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de sociologie (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 17 december 2008.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent.

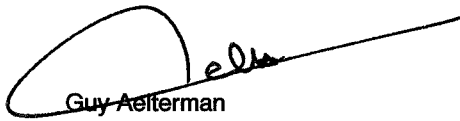
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen , die te Gent wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 19 mei 2009

Voor de NVAO,

Guy Aelterman
(vicevoorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 17 december 2008 heeft Universiteit Gent bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de sociologie. De aanvraag is ontvangen op 17 december 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Universiteit Gent een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: **Prof. Dr. W.A. Arts**, emeritus hoogleraar Algemene en Theoretische Sociologie, Universiteit van Tilburg (domeinspecifieke deskundigheid)
  - Leden:
    - **Prof. dr. Bernhard Kittel**, hoogleraar onderzoeksmethoden in de sociologie en politicologie, Universität Oldenburg (domeinspecifieke deskundigheid);
    - **Prof. dr. Lillane Voye**, emeritus hoogleraar algemene sociologie, stadsociologie, sociologie van ruimtelijke ordening en sociologie van cultuur en godsdienst, Université Catholique de Louvain (domeinspecifieke deskundigheid);
    - **Prof. dr. J.L. Peschar**, emeritus hoogleraar onderwijssociologie, Rijksuniversiteit Groningen (onderwijsdeskundigheid (onderwijsdes-, vak-, domein- en visitatiedeskundigheid);
    - **Dhr. Sikko Segaert**, student sociologie, Vrije Universiteit Brussel. (studentgebonden deskundigheid).
- Secretaris: **Magalie Van Lishout**, medewerker kwaliteitszorg VLIR.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 14 februari 2007 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatiecommissie werd door de VLIR ingesteld tijdens de vergadering van 14 februari 2007. Tijdens de installatievergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Verder heeft de commissie op deze vergadering een referentiekader geformuleerd. Daarnaast werd het programma van de bezoeken opgesteld en werd een eerste bespreking gehouden van het zelfevaluatie-rapport dat de commissie reeds eerder, samen met een aantal verplichte bijlagen, had ontvangen.

De commissieleden werden ook verzocht een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen en deze grondig te lezen vooraleer het bezoek aan de opleiding zou plaatsvinden.

Aan de opleidingen werd gevraagd om tijdens het bezoek van de commissie een veelheid aan documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie. Er is voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten grondig te bestuderen. Het visitatiebezoek aan de opleiding Sociologie vond plaats van 9 mei tot en met 11 mei 2007. De commissie heeft gesprekken gevoerd met alle geledingen die zijn betrokken bij het onderwijs, met name opleidingsverantwoordelijken, studenten, assistenten, docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers. Daarnaast werd ook voorzien in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen, computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop individuen op een vertrouwelijke wijze door de commissie kon worden gehoord. De gesprekken zijn verhelderend geweest en waren een goede aanvulling bij de lectuur van de zelfevaluatie-rapporten. Aan het einde van elk bezoek werden, na intern beraad van de visitatiecommissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleiding meegedeeld aan de hand van een presentatie door de voorzitter.

Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen vastgelegd in een ontwerp opleidingsrapport. Bovendien heeft zij, overeenkomstig de bepalingen voor de visitaties in het kader van de NVAO accreditatie van de opleidingen, een beoordeling voldoende/onvoldoende toegekend aan de zes onderwerpen van het accreditatiekader, en een beoordeling excellent/goed/voldoende/onvoldoende toegekend aan de samenstellende en onderliggende facetten van elk onderwerp. De faculteiten werden in de gelegenheid gesteld om op het concept deelrapport te reageren. Er kwam geen reactie op het rapport van de sociologie.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Voor het beoordelen van het onderwijs in de Sociologie gaat de visitatiecommissie uit van een disciplinespecifiek referentiekader. Dit kader is gebaseerd op de doelstellingen, eindtermen en kwaliteitseisen waarover haars inziens binnen de discipline een communis opinio bestaat. Naar haar oordeel dienen academische opleidingen in de sociologie aan dit referentiekader te voldoen. Bij het opstellen van het referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het disciplinespecifieke referentiekader zoals in 2000 gehanteerd bij de onderwijsvisitatie Politieke en Sociale Wetenschappen – Sociologie (VLIR, december 2000), het disciplinespecifieke referentiekader zoals in 2006 gehanteerd bij de Nederlandse onderwijsvisitatie Sociale Wetenschappen, het algemene referentiekader zoals in Vlaanderen gehanteerd door de Cel Kwaliteitszorg van de VLIR, het Vlaamse Structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Organisatie (NVAO) waarin een aantal minimumeisen voor academische opleidingen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin descriptoren, alsook op internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de sociologie. Tevens is het in de zelfstudie weergegeven referentiekader van de te visiteren opleiding gebruikt.

Het referentiekader werd voor de eigenlijke visitatie, maar na het inleveren van de zelfevaluatie, voorgelegd aan de opleidingen. Tijdens het bezoek van de visitatiecommissie werd de gelegenheid geboden om het referentiekader met de opleiding te bediscussiëren.

Het referentiekader is weergegeven in Deel 1 van het rapport (pp. 25-28).

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 5 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Gent is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;

- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

– instelling:	Universiteit Gent
– aard instelling:	ambtshalve geregistreerd
– vestiging(en):	Gent
– graad en de kwalificatie:	Bachelor in de sociologie
– niveau en oriëntatie:	academisch gerichte bachelor
– studieomvang ¹ :	180 studiepunten
– afstudeerrichtingen ² :	geen
– onderwijstaal:	Nederlands
– studiegebied:	Politieke en sociale wetenschappen
– aard van de aanvraag:	accreditatie

---

¹ Situatie ten tijde van de visitatie

² Situatie ten tijde van de visitatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet³;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'⁴;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan⁵.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De opleiding heeft haar doelstellingen helder geformuleerd in termen van kennis, inzicht en vaardigheden. Ze sluiten goed aan bij het referentiekader van de visitatiecommissie en bij de competenties zoals geformuleerd in het Structuurdecreet. De generalistische oriëntatie laat toe dat de samenhang met andere vakgebieden duidelijk aan bod komt. Er wordt in de doelstellingen veel aandacht besteed aan sociaalwetenschappelijke methoden en in het bijzonder aan de kwantitatieve onderzoeksmethoden, wat de commissie belangrijk vindt. Daarnaast wordt belang gehecht aan de recente ontwikkelingen. De commissie onderkent dat de opleiding een sterke empirisch-theoretische oriëntatie heeft en onderzoekers wil opleiden. De commissie heeft begrip voor de keuze om de opleiding in de eerste plaats te richten op de doorstroming naar de masteropleiding, hoewel de mogelijkheid om uit te stromen naar de arbeidsmarkt blijft bestaan. Afgestudeerde bachelors kunnen als algemeen sociologen in teamverband als beginnend onderzoeker werkzaam zijn. De commissie beoordeelt het niveau van de opleiding als academisch, en formuleert de oriëntatie van de opleiding in haar eigen woorden als 'het opleiden tot algemeen socioloog'. De doelstellingen komen ruimschoots tegemoet aan de basisvereisten zoals de commissie die in haar referentiekader formuleert. De opleidingsdoelen worden op verschillende manieren bekend gemaakt aan de studenten. De commissie constateerde evenwel dat de doelen niet altijd evenzeer bekend zijn. Zo stelde de commissie vast dat sommige studenten een andere invulling geven. Zij ambiëren geen academische loopbaan, maar willen

³ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

⁴ Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

⁵ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

academische kennis en vaardigheden toepassen in beleidsonderzoek en/of de beleidspraktijk. De commissie beveelt de opleidingsverantwoordelijken aan om haar doelen die betrekking hebben op het academische karakter van de opleidingen duidelijker te formuleren en te communiceren. De commissie is van oordeel dat de (te) krappe financiële situatie van de opleiding de universitaire overheid ertoe noopt om de (onder)financiering van de opleidingen te heroverwegen, zodat de randvoorwaarden kunnen worden vervuld om de geformuleerde doelstellingen adequaat te realiseren.

De commissie vindt dat de doelstellingen voldoende zijn afgestemd op de eisen die sociologische vakgenoten en het beroepenveld doorgaans stellen. De commissie merkt echter wel op dat 'the state of the art' van de sociologie niet altijd even evenwichtig wordt bijgebracht. De opleiding beklemtoont vooral de verworvenheden van de Europese sociologie. Dit als reactie op de oververtegenwoordiging van de belangrijke sociologische ontwikkelingen in de Verenigde Staten in nogal wat handboeken en toptijdschriften. De commissie waardeert het bieden van tegenwicht, maar vreest dat de reactie te ver is doorgeslagen en dat daardoor nieuwe ontwikkelingen in het zwaartepunt van de internationale sociologiebeoefening, nodeloos onderbelicht blijven. De opleiding profileert zich als een generalistische sociologieopleiding.

De opleiding maakt in de zelfevaluatie een uitgebreide vergelijking met andere sociologieopleidingen in Vlaanderen en België en met diverse buitenlandse opleidingen. Zij menen dat de sociologieopleiding aan de Universiteit Gent de vergelijking met andere opleidingen goed doorstaan. Onderscheidende kenmerken zijn: de uitsluitend academische gerichtheid, en de aandacht voor randwetenschappen en multidisciplinair denken en handelen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

In de theoretische opleidingsonderdelen vindt volgens de commissie een gedegen kennisontwikkeling plaats door studenten een breed overzicht te geven van de voornaamste denkkaders, tradities en sociologische probleemstellingen. De link tussen onderzoek en veldwerk wordt gelegd, waarbij studenten worden getraind in theoriegestuurd onderzoek. De commissie waardeert de aansluiting van het langlopend onderzoek bij de actuele praktijk, waarbij groepjes studenten vanuit sociologische theorieën een onderzoeksdesign in een reële setting opzetten. Veel aandacht gaat daarbij uit naar de gehanteerde methoden van onderzoek.

Het programma concretiseert op adequate wijze het niveau, de oriëntatie en de domeinspecifieke eisen van de opleiding. De opleiding heeft de competentiedomeinen keurig vertaald in leerdoelen. Uit de grafisch weergegeven vertaalslag in het zelfevaluatie rapport concludeert de commissie wel dat de competentie 'voorbereiding op de beroepspraktijk' in de loop van de jaren afneemt. Dit is enigszins verwonderlijk aangezien de commissie het omgekeerde zou verwachten. De commissie beveelt de opleiding aan om de vinger aan de pols te houden wat betreft de verspreiding van competentiedimensies over de verschillende opleidingsonderdelen. Globaal genomen biedt de inhoud van het programma de studenten voldoende mogelijkheid om zich te vormen tot competente algemene onderzoekssociologen. Met de invoering van opleidingsonderdelen zoals Actuele Maatschappelijke Problemen en het langlopend onderzoek komt de opleiding tegemoet aan de opmerkingen van de vorige visitatiecommissie. Deze stelde namelijk dat er in het eerste jaar een cursus ontbrak die studenten feitelijke kennis over de maatschappij bijbracht en de mondelinge vaardigheden te weinig werden geoefend.

Het programma is voldoende logisch en sequentieel opgebouwd. Het curriculum begint met een ruime aandacht voor aanverwante wetenschappen. Daarnaast wordt ook voldoende aandacht besteed aan sociologie. Dit komt evenwel volgens de commissie soms onvoldoende tot uiting in de beschrijving van het opleidingsonderdeel. De commissie bvb suggereert de naam 'Sociale psychologie: sociologische invalshoeken' te veranderen in 'Microsociologie: Symbolisch interactionisme'. De commissie vindt dat de ruime aandacht voor aanverwante wetenschappen niet overdreven mag worden.

Ze beveelt de opleiding aan om het academische niveau van de minoren en de samenhang met de sociologie te bewaken.

De opleiding heeft studietijdmetingen uitgevoerd. De bevindingen wezen uit dat de reële studietijd lager ligt dan de begrote. De gegevens bleken echter door de lage respons niet generaliseerbaar. In de facultaire opleidingscommissie bevestigen studenten en docenten echter deze bevindingen. Om de studietijd op te drijven, programmeerde men een extra opleidingsonderdeel en verhoogde men de actieve inbreng van studenten in sommige andere opleidingsonderdelen door middel van opdrachten.

Men heeft de problemen rond de studietijdmetingen bij de bevoegde dienst directie Onderwijsaangelegenheden aangekaart. De commissie benadrukt de urgentie van de snelle ontwikkeling van een adequaat meetinstrument waarbij aandacht wordt besteed aan de spanning tussen tijdsinvestering van de respondent en de responsgraad. De commissie merkt op dat de methode van paarsgewijze vergelijking bij andere opleidingen goed blijkt te werken. De commissie is van mening dat de feitelijke studietijd voor het programma zoals het er nu ligt redelijk overeenstemt met de geprogrammeerde studietijd en meent dat het programma studeerbaar is. De studenten signaleerden wel een piekbelasting omdat de deadlines van paperopdrachten samenvallen. De commissie raadt de opleiding aan de deadlines beter te spreiden.

Het programma sluit qua vorm en inhoud voldoende aan op de kwalificaties van de instromende studenten. De meerderheid van de studenten die instromen komen uit de richtingen Menswetenschappen, Economie-Moderne Talen en Wetenschappen-Wiskunde. De opleiding telt meer vrouwelijke dan mannelijke studenten. De commissie is positief over de mogelijkheid voor studenten om na te gaan of ze over de vereiste basiskennis statistiek beschikken via een computertest. Daarnaast staat de Cel Studieondersteuning (CSO) in voor de algemene en vakspecifieke begeleiding bij opleidingsonderdelen in het eerste jaar. De commissie waardeert dat er ook sociologen werkzaam zijn bij het CSO die ervaringskennis hebben en daardoor maatwerk kunnen leveren. Studenten zegden tevreden te zijn over de werking van deze dienst.

De studieomvang voldoet aan de decretale eisen

In de opleiding worden de verschillende werkvormen gehanteerd die het competentiegericht onderwijs vanuit een theoriegestuurde onderzoeksinvulshoek vormgeven. De commissie vindt dat het didactisch concept goed overeenstemt met de geformuleerde doelstellingen. Ook sluiten de werkvormen goed aan bij het concept. De vorige visitatiecommissie constateerde dat het aantal hoorcolleges niet in verhouding stond tot het aantal werkcolleges/oefeningen. De commissie stelt vast dat hoorcolleges nog steeds de meest gebruikte werkvorm zijn, maar dat er toch vooruitgang is geboekt. Er worden immers duidelijk meer studentactiverende leervormen dan voorheen gebruikt. De elektronische leeromgeving is bij de meeste opleidingsonderdelen in zwang. De commissie waardeert sterk het gebruik van discussiegroepen en *tutorials*. Op verschillende momenten hanteren sommige lesgevers *peer assessment* technieken die de onderzoeksattitude van de studenten aanscherpt. De commissie spoort de opleiding aan om het gebruik van deze methode te stimuleren.

De meest gebruikte examenvormen zijn examens met schriftelijke open vragen al dan niet gecombineerd met mondelinge examens. Verder worden ook multiple choice examens gebruikt die soms gecombineerd worden met open vragen. Papers en presentaties zijn nog andere toetsvormen die punten opleveren. De commissie meent dat de evaluatie voldoende gericht is op het toetsen van de competenties binnen het vakgebied met inbegrip van de aanverwante wetenschappen. De meeste examens kunnen de toets van de kritiek goed tot redelijk doorstaan. Bij sommige opleidingsonderdelen vindt intervisie plaats, wat duidelijk kwaliteitsverhogend werkt. De commissie beveelt de opleidingen aan intervisie meer algemeen als instrument van wederzijdse kwaliteitscontrole in te voeren. Wat betreft de transparantie van de exameneisen kan men via de ECTS-fiches achterhalen wat de verwachtingen van de examinerator zijn en welke examenvorm zal worden gehanteerd. Daarnaast legt elke lesgever tijdens het eerste college uit waarover het examen zal gaan. In het 3de jaar wordt via een checklist structureel feedback voorzien over de paper van het langlopend onderzoek. Gezien sommige studenten onduidelijkheid van verwachtingen signaleren, beveelt de commissie aan om de eisen

verbonden aan de evaluatie onderling beter af te stemmen en deze in het begin nog duidelijker te communiceren naar de studenten.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De commissie heeft documentatie over lopend onderzoek binnen de staf doorgenomen en concludeert dat de academische gerichtheid in grote mate aanwezig is. De waaier aan specialisaties is groot. Niet alle deeldomeinen van de sociologie zijn bestreken, maar de aanwezige expertise overspant de domeinen waarop de opleiding focust. Qua onderzoeksoutput levert de opleiding substantiële bijdragen aan de internationale wetenschappelijke tijdschriften. Docenten en assistenten hebben ook contacten met binnenlandse en buitenlandse opleidingen. De contacten met Volvo Gent worden volgens de commissie efficiënt aangewend in het kader van het langlopend onderzoek. In het academiejaar 2005–06 bedroeg de student/ZAP-ratio in de opleiding ongeveer 26 studenten per VTE. De commissie vernam dat de onderwijsstaf de limiet van haar onderwijsopdracht heeft bereikt omdat de financiering jarenlang geen gelijke tred hield met de continue stijging van het aantal studenten. Ook het feit dat er onvoldoende grote auditoria beschikbaar waren (soms cursus tot vier keer geven) en de hoeveelheid serviceonderwijs is een zware belasting voor de vakgroep. Vanwege deze situaties is de onderwijsbelasting erg hoog. De commissie is van mening dat de omvang van het personeel moet worden uitgebreid. Ze beoordeelt het facet toch als voldoende omdat de opleidingen er door hun grote inzet met de huidige bezetting toch in slagen de basiskwaliteit van het onderwijs te garanderen.

De commissie is meer dan tevreden over de vakinhoudelijke, onderwijskundige, didactische en organisatorische deskundigheid van het personeel. 42 % Van de professoren en doctorassistenten binnen de Faculteit heeft deelgenomen aan een docententraining die jaarlijks wordt georganiseerd op centraal niveau. Het aanstellingsbeleid voor ZAP, AAP en ATP verloopt in getrapte vorm. Achtereenvolgens hebben de vakgroepraad, de facultaire beoordelingscommissie, de faculteitsraad en de raad van bestuur inbreng in de procedure. Men houdt daarbij rekening met de balans onderwijs/onderzoek. De component onderzoek telt mee voor 15 % tegenover 85 % onderwijs. De begeleiding van nieuwe personeelsleden wordt opgevolgd door middel van personeelsenquêtes. Tijdens hun loopbaan worden alle geleidingen geëvalueerd op basis van vakinhoudelijke, onderwijskundige en didactische criteria. Eventuele problemen binnen opleidingsonderdelen worden besproken in de opleidingscommissies. De commissie waardeert de open en zorgvuldige aanpak.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

Ondanks de vooruitgang in huisvesting van het personeel stelt de commissie na een bezoek van onderwijsinfrastructuur nogal wat tekortkomingen vast. De commissie vernam dat het nieuwe investeringsplan de noden op termijn uit de wereld zou helpen. Het nieuwe investeringsplan moet echter nog worden goedgekeurd alvorens het in voege kan treden. Op korte termijn dienen er echter dringend aanpassingen en renovaties plaats te vinden. De opleiding beschikte tot voor kort over drie bibliotheken. Deze deelbibliotheken zijn samengevoegd en samen vormen zij organisatorisch de vakgroepbibliotheek. Het boeken- en tijdschriftenbestand van deze vakgroepbibliotheek voldoet alleszins aan de verwachtingen. De commissie vindt de openingsuren van de vakgroepbibliotheek beperkt. Dat is te wijten aan het feit dat door de onderbrenging in twee panden een dubbele bezetting nodig is. De commissie beveelt de opleidingen dringend aan om naar middelen te zoeken om het aantal openingsuren te verhogen. Studenten kunnen naast deze vakgroepbibliotheek ook gebruik maken van de indrukwekkende centrale bibliotheek. De commissie bezocht het pc-lokaal dat werd gerenoveerd. Een aantal statistische en methodologische opleidingsonderdelen vinden plaats in dit lokaal. De commissie is tevreden over de modaliteiten. Zij heeft erg veel waardering voor de webapplicatie Athena. Deze laat toe om software te gebruiken van op eender welke computer. De commissie is ook positief over de benutte mogelijkheden van het elektronisch leerplatform Minerva.

Ondanks duidelijke minpunten meent de commissie toch tot het oordeel 'voldoende' te moeten komen. De voorzieningen zijn in het laatste decennium duidelijk verbeterd en de renovatieplannen van de universiteit bieden op middenlange termijn structurele oplossingen voor alle gesignaleerde problemen. Ondanks duidelijke tekortkomingen heeft de commissie daarnaast ook kwalitatief goede faciliteiten gezien. Ondertussen trachten de opleidingen naar best vermogen de huidige faciliteiten zo goed mogelijk te benutten. Het informeren van potentiële instromers of nieuwkomers gebeurt in eerste plaats door het Adviescentrum voor Studenten. Dit is ook de dienst waar studenten terecht kunnen voor advies over studiebegeleiding. De Cel Studieondersteuning vertegenwoordigt de opleidingen jaarlijks op de SID-ins. Op de website van de Faculteit is een 'studiekiezer' consulteerbaar om abiturienten wegwijs te maken in de studiekeuze. De commissie uit haar tevredenheid over deze initiatieven. Op de introductiedag krijgen studenten informatie over de te volgen opleidingsonderdelen alsook praktische informatie. De werking van de Cel Studieondersteuning wordt die dag ook toegelicht. Het CSO wil de overgang van het secundair naar het universitair onderwijs vergemakkelijken door studenten algemene en vakspecifieke studiebegeleiding bij te brengen. Minerva wordt onderhouden door ICTO. De commissie vindt het werk en de inzet van deze diensten lovenswaardig. Daarnaast kunnen studenten rekenen op de studietrajectbegeleider voor advies over hun studietraject, over de overschakeling naar een andere opleiding of over flexibele leertrajecten. Met klachten over de toepassing van de onderwijs- en examenregeling kunnen studenten terecht bij de facultaire ombudspersoon. De commissie vernam van de ombudspersoon dat hij weinig klachten ontvangt. Tijdens de studieloopbaan kunnen studenten uit de hogere jaren terecht bij docenten, assistenten en medewerkers voor de begeleiding van specifieke opleidingsonderdelen. De assistenten en docenten zijn erg toegankelijk en de commissie apprecieert dit. Studenten die informatie willen inwinnen over de mogelijkheden en de organisatie van uitwisselingsprogramma's kunnen terecht bij het Adviescentrum voor Studenten. Binnen de opleidingen buigt de facultaire commissie internationalisering zich inhoudelijk over de te volgen programma's. Studenten kunnen met vragen terecht bij een lid van het academisch personeel.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De opleiding wordt op periodieke basis geëvalueerd. Via de jaarlijkse evaluatie van de opleidingsonderdelen houden men de vinger aan de pols. De lage responsgraad van studietijdmetingen niet te na gesproken, meent de commissie dat de structurele basisvoorwaarden voor een degelijk kwaliteitszorgbeleid aanwezig zijn. De commissie beveelt aan om werk te maken van de ontwikkeling van een nieuw meetinstrument dat het mogelijk maakt de studietijd op een betrouwbare manier te evalueren. De commissie wenst ook te benadrukken dat studentenvertegenwoordigers erg tevreden zijn met de informele manier waarop problemen ter sprake kunnen komen en worden afgehandeld. De commissie is tevreden over het zelfevaluatie-rapport dat kritisch is en voldoende gestoffeerd werd. Sommige passages zijn echter onduidelijk geformuleerd en werden in eerste instantie anders geïnterpreteerd door de commissie, maar de gesprekken met de verschillende geledingen waren een goede rechtzetting. De commissie waardeert het dat studenten een samenvatting van het rapport hebben ontvangen.

Het opleidingsbestuur heeft maatregelen getroffen die de kwaliteit van de sociologieopleiding verbeteren. Op programmatisch vlak heeft men de activiteitsgraad verhoogd op vraag van studenten. Na informele gesprekken met studenten en lesgevers werden lessen anders aangepakt. Op het gebied van studiebegeleiding schonk de Faculteit meer aandacht aan studiebegeleidingprojecten en richtte ze het de CSO op. Conform de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie, heeft de opleiding opleidingsonderdelen ingevoerd die de kennis over de maatschappij bijbrengen, alsook mondelinge vaardigheden oefenen. Qua infrastructuur houdt de verhuizing een verbetering in voor het personeel. De opleidingen heeft in de tussenperiode van externe evaluaties gezocht naar adequate evaluatiemethoden, dit evenwel met wisselend succes. De commissie vindt dat een aanzet is gegeven tot verbetering door de voor- en nadelen van de meetsystemen naar DOWA te communiceren en men met DOWA in overleg is om een beter systeem te ontwikkelen en te implementeren.

Zoals uit de motiveringen bij de twee bovenstaande facetten blijkt wordt er door de opleiding goed zorg gedragen voor het betrekken van verschillende actoren. Medewerkers en studenten worden duidelijk formeel en informeel bij het beleid betrokken. Via een schriftelijke alumni-bevraging wordt een deel van het beroepenveld bevestigd, maar gezien de 49 respondenten is nog ruimte voor schaalvergroting. De commissie meent dat met de oprichting van een adviesraad de betrokkenheid van het beroepenveld beter wordt gestructureerd. De adviesraad kan tevens als pool fungeren om gastdocenten aan te trekken. De commissie vindt de aanwezigheid van gastdocenten belangrijk om de zichtbaarheid van de beroepsmogelijkheden te verhogen. Daarnaast beveelt de commissie aan om de alumnibevraging op regelmatige basis te herhalen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Een meerderheid van de afgestudeerden stelt dat de beoogde intellectuele, wetenschappelijke en beroepsspecifieke competenties werden behaald na het doorlopen van de opleiding. De commissie stelde wel vast dat men minder enthousiast over de mate waarin mondeling rapporteren en probleemoplossend denken is bijgebracht. Het dient opgemerkt te worden dat in het tegenwoordig meer aandacht wordt besteed aan deze competenties. De examenvragen reflecteren het niveau van de opleiding. Volgens de commissie biedt de opleiding voldoende garanties om probleemloos door te stromen naar de masteropleiding. Op vlak van internationalisering is de studenten- en docentenparticipatie momenteel erg beperkt. De Faculteit heeft recentelijk verschillende uitwisselingsakkoorden afgesloten en de commissie voorspelt een stijging van het aantal deelnemende studenten in de komende jaren.

De slaagcijfers voor het eerste jaar waren aan de lage kant in vergelijking met de meeste andere sociologieopleidingen in Vlaanderen. Het slaagcijfer voor de eerstejaars sociologie wordt vanaf 2004-05 apart berekend en dit ligt hoger dan dat van de andere opleidingen aan de Faculteit en kan de vergelijking met de andere Vlaamse sociologieopleidingen goed doorstaan, het is zelfs hoger. In de hogere jaren stijgt het slaagcijfer. De commissie constateert dat de opleiding geen expliciete streefcijfers heeft geformuleerd en beveelt hen aan dit voortaan wel te doen. Het eerste jaar wordt beschouwd als een selectie- en oriëntatiejaar. Daarin verschilt de opleiding niet van de andere Vlaamse sociologieopleidingen. De commissie heeft daar wel enigszins begrip voor. Het rendement in de hogere jaren beoordeelt de commissie zeker als voldoende. Door de band ronden studenten na 4 jaar en 5 maanden de opleiding af, hetgeen vergelijkbaar is met de studieduur van de sociologieopleidingen aan de andere Vlaamse universiteiten. Tot genoegen van de commissie wordt vanuit het Adviescentrum voor Studenten in interfacultair verband onderzoek gedaan naar de indicatoren van slagen, niet slagen en dropout en naar verwachtingen en zelfinschatting van studenten ten aanzien van hun studie op verschillende momenten van hun studieloopbaan.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	Facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef ⁶	nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁶ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij brief van 29 april 2009 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Zij stellen dat : "... de accreditatie van de opleidingen sociologie tot het einde van academiejaar 2015-2016 loopt, terwijl de accreditatie van de opleidingen politieke wetenschappen tot het einde van academiejaar 2016-2017 loopt.

Gezien alle hierboven vermelde opleidingen een zelfde overgangsaccreditiatie genieten, de beide betrokken visitatierapporten op dezelfde datum gepubliceerd zijn en de accreditatieaanvragen voor beide groepen opleidingen ook op dezelfde dag verstuurd werden, wordt hier een ongelijke situatie gecreëerd, waarin de opleidingen sociologie benadeeld worden.

De UGent is op de hoogte van de argumentatie van de NVAO in deze, waarbij het clusteren van opleidingen de bovenhand krijgt op de individuele toepassing van art. 60, §2 van het participatiedecreet. Dit artikel stelt: 'Het accreditatiebesluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige accreditatiebesluit vervalt. De accreditatie vervalt op het einde van het achtste academiejaar volgend op de dag van de inwerkingtreding van het accreditatiebesluit'.

Jammer genoeg bepaalt door deze redenering van de NVAO die instelling/opleiding die het eerst de aanvraag indient, de duurtijd van alle accreditaties uit het betreffende cluster.

De Universiteit Gent blijft zich, samen met de andere Vlaamse universiteiten trouwens, tegen deze interpretatie van decreet verzetten. Het gelijkheidsbeginsel wordt hier op een vreemde, 'ongelijke' wijze toegepast..."

De NVAO houdt zich aan haar voorlopig besluit op basis van volgende argumenten:

De decreetgever heeft in art. 60, §2, van het Structuurdecreet (decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering in het hoger onderwijs) vastgelegd dat een accreditatiebesluit in werking treedt met ingang van de bekendmaking ervan aan de betrokken instelling. Djezelfde paragraaf geeft tevens aan dat de acht jaar durende accreditatie vervalt "op het einde van het achtste academiejaar volgend op de dag van inwerkingtreding van het accreditatiebesluit".

Art. 124, §10, van het Structuurdecreet voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om maatregelen te nemen zodat gezamenlijk gevisiteerde opleidingen, of opleidingen die voortkomen uit meerdere oorspronkelijke opleidingen, een overgangsaccreditiatie genieten die op hetzelfde moment komt te vervallen. Deze bepaling is geformuleerd als een overgangsbepaling in het kader van de implementatie van de BAMA-structuur in het hoger onderwijs. Bij de overgang naar de bachelor- en masterstructuur van het hoger onderwijs is de Vlaamse Regering aldus bij machte maatregelen te nemen zodat de "oude" visitaties van éézelfde opleiding aan verschillende instellingen op hetzelfde ogenblik komen te vervallen, zodat de "nieuwe" visitaties op hetzelfde moment dienen plaats te vinden en de daaropvolgende accreditaties kunnen gelden met ingang van hetzelfde academiejaar. Op die wijze zitten alle opleidingen, die samen werden gevisiteerd, gelijktijdig "op schema" en kunnen zij binnen een termijn van acht jaar opnieuw samen worden gevisiteerd en (indien gunstig beoordeeld) geaccrediteerd. Uit vornoemde decretale bepaling blijkt duidelijk de wil en de bedoeling van de decreetgever om visitaties van hogeronderwijsopleidingen geclusterd te laten plaatsvinden. Het gezamenlijk organiseren van visitaties van opleidingen, die door meerdere hogeronderwijsinstellingen worden aangeboden, is overigens kostenbesparend voor alle betrokken instanties.

Nu is het al een aantal keren voorgevallen (voor het eerst in 2006 met de opleidingen Wijsbegeerte) dat een strikte lezing van art. 60, §2, van het Structuurdecreet ertoe zou hebben geleid dat de accreditatietermijn voor de opleidingen van éézelfde cluster gelden over verschillende academiejaren. De NVAO heeft voor dergelijke gevallen (sinds 2006) een beleidslijn ontwikkeld en gehanteerd

(waarvan zowel de Vlaamse onderwijsminister als VLIR en VLHORA op de hoogte zijn) volgens dewelke een lezing aan art. 60, §2, wordt gekoppeld die in overeenstemming is met de bedoelingen van art. 124, §10, van het Structuurdecreet. Dit betekent dat alle accreditaties voor éénzelfde opleidingscluster de ingangsdatum van de eerst geaccrediteerde opleiding volgen. Merk wél op dat deze beleidslijn nooit zal worden toegepast in het geval van een negatief accreditatiebesluit. Immers moet de instelling in de gelegenheid worden gesteld om een tijdelijke erkenning aan te vragen in de zin van art. 60bis van het Structuurdecreet, zodat de aanbieding van de opleiding kan worden gecontinueerd.

Teneinde de sinds jaren toegepaste en gekende beleidslijn van de NVAO (zie trouwens in dat verband volgende webpagina alwaar de beleidslijn duidelijk wordt uiteengezet en gemotiveerd: http://www.accreditatievao.net/modules/content_div.phtml?id_parent=516&id=1559&type=d#n1559) niet te doorbreken, wordt de accreditatietermijn voor de betreffende opleiding niet gewijzigd.

Het accreditierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de sociologie (academisch gerichte bachelor) van Universiteit Gent uitgevoerd door de VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 3368

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008 –2009 tot het einde van academiejaar 2015 - 2016.